

Faktomluva a tvorba zákonů

Vladimír Mana

Vladimír Mana, 2017

Lidé se nerozhodují podle čísel ani podle ověřených informací, ale podle příběhů, které v nich vyvolávají emoce. A čím je příběh jednodušší, tím je jeho účinek silnější, protože mu porozumí větší část společnosti. Současně je ale také známo, že přemýšlení bolí. Snad právě proto nemají lidé

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

řirozenou tendenci hledat pravdu a spokojí se s důvěrou v novinové titulky. Odborníci na politický marketing velmi dobře vědí, že skutečně účinná propaganda musí být omezena na několik jednoduchých hesel, která jsou opakována často a stále dokola, až jim začne věřit celá společnost.

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

řirozenou tendenci hledat pravdu a spokojí se s důvěrou v novinové titulky. Odborníci na politický marketing velmi dobře vědí, že skutečně účinná propaganda musí být omezena na několik jednoduchých hesel, která jsou opakována často a stále dokola, až jim začne věřit celá společnost.

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Pod dojmem celostránkových titulků a silných prohlášení se málokdo odváží zeptat, kolik je vlastně těch „problémových“ případů v porovnání s těmi bezproblémovými, kde orgán ochrany přírody vydá výjimku ze zákazů stanovených zákonem, proti které se nikdo neodvolá, a stavebník dokončí přípravu stavby bez pozornosti médií. Z čísel uváděných orgány ochrany přírody v letech 2017 a 2018 bylo v roce 2017 rozhodnuto o celkem 1120 žádostech o udělení výjimky, z nichž 44 skončilo úplným nebo částečným zamítnutím. To představuje pouze necelá 4 % všech podaných žádostí. V roce 2018 bylo z 999 případů pravomocných rozhodnutí zamítnuto nebo částečně zamítnuto pouze 36 žádostí, tedy opět necelá 4 % z podaných žádostí. V obou sledovaných letech řešily odvolací úřady celkem 48 odvolání proti udělení či neudělení druhové výjimky, tedy pouze 2 % všech žádostí. Pohledem na tato čísla určitě nelze dojít k závěru, že ochrana druhů je v České republice důvodem pro zásadní blokování stavebních řízení. Spíše mne napadá otázka, zda je vůbec ochrana vzácných druhů rostlin a živočichů v naší zemi dostatečná. Ani tato jednoznačná čísla však nebrání tomu, aby se jedna „křeččí kauza“ společně s několika málo dalšími stala mediálním argumentem pro systémovou a legislativní změnu, byť několik tisíc dalších řízení proběhlo v posledním desetiletí bez zásadních komplikací a v řádných správních lhůtách.

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

Vladimír Mana, 2017

pravomocného stavebního povolení. Průměrná délka přípravy těchto projektů byla 5,4 roku a z toho průměrná délka posouzení vlivu na životní prostředí činila pouze 0,7 roku. Projekty připravované více než 10 let rozhodně nebyly obvyklým případem. Je třeba také dodat, že se analýza nevěnovala důvodům různé délky přípravy jednotlivých projektů, avšak vzhledem k průměrné délce procesu EIA je zřejmé, že oblast posouzení vlivů na životní prostředí nemohla být hlavním důvodem neúměrného prodloužení doby přípravy bytových projektů. Nevím, zda je možné zkrátit průměrnou dobu přípravy podobných developerských projektů výrazně pod 5 let, vím ale, že je velmi neobjektivní, když se marketingově používají pouze účelově vybrané negativní případy.

Opakovaná lež se stává pravdou

Je polopravda pouhou neúplnou pravdou, nebo se z ní v určitém okamžiku stává lež? Krásně nám na to odpovídá Jan Karafiát ve své nesmrtelné pohádce Broučci. Tam Brouček říká: „Ale já jsem nelhal, já jsem přece spadl na zem.“ A Janinka mu na to odpovídá: „I lhal jsi, Broučku, lhal. Oni si tvá slova jinak mysleli (vysvětlili), a tys to chtěl.“ A tak je to s každou účelově vytrženou informací, která se sama o sobě může tvářit jako ryzí pravda, ale bez kontextu a souvislostí se z ní stává obyčejná lež. Bohužel se s tím v posledních letech setkáváme poměrně často. Možná také proto, že česká společnost nepovažuje lhaní za zásadní nešvar. A vezmeme-li v potaz vše, co bylo uvedeno výše, nemůžeme se divit, že se opakovaná lež může stát pravdou, a nakonec i jediným argumentem pro zásadní změny zákonů. Laskavý čtenář jistě dovolí, když zůstanu optimistou a budu věřit Abrahámu Lincolnovi, který řekl: „Všechny lidi lze nějaký čas oblbovat, některé dokonce stále, nikoli ale všechny a donekonečna.“

Emoce jako cesta k moci

Zní to v uších jako nepovedená česká rýmovačka: „Chcete-li najít cestu k moci, probud'te v lidech emoci.“ Je na tom ale kus pravdy. Emoce budí zájem o témata a o konkrétní lidi, které s těmito tématy spojíte. A je v zásadě jedno, s jakým tématem emoci spojíte. Jednou to může být stavba dálnic, podruhé

maturita z matematiky nebo financování českého sportu. Emoce totiž u většiny lidí spolehlivě zablokují racionální úvahy o těchto tématech. Pod vlivem silných emocí se z lidí stávají loutky, které provolávají „sláva“ svým loutkářům. Loutka se totiž neptá, zda má loutkář pravdu. Loutka jedná a mluví podle vůle loutkáře.

Vladimír Mana, 2017

Měnit zákony podle nálad a emocí je cesta do pekel. A stejně špatné je pouze na základě zbožných přání a silných emocí připravovat zákony nové. Nepromyšlené a špatně připravené zákony totiž vždy napáchají více škody nežli zákony, které máme a které kritizujeme, protože je neumíme používat nebo protože jsme jen neuváženě slíbili, že je rychle změníme. Měli bychom si uvědomit, že oblast tvorby zákonů není prostor pro experimenty. Experimentujeme totiž v takových případech s celou českou společností, což je mimořádně nezodpovědné.

Závěr

Tvorba zákonů je odborně náročná činnost, která vyžaduje nejenom právní a odborné dovednosti, ale také schopnost vnímat řád, vnitřní logiku a historii vývoje konkrétních právních předpisů. Pokud si právník-advokát může dovolit koketovat s polopravdami, účelově vytrženými informacemi, či dokonce používat lži, právník-legislativec si nic takového dovolit nemůže. Cílem advokáta je totiž úspěch v právním sporu, mnohdy doslova za jakoukoli cenu. Cílem legislativce by však měl být vždy kvalitní zákon, který bude společnosti co nejdéle a co nejlépe sloužit. A takový zákon nelze připravit bez důkladných analytických materiálů, které popíšou podstatu problémů, jež má nový zákon vyřešit. Kvalitní příprava zákona také vyžaduje čas na identifikaci všech dopadů, které nový zákon přinese, a v případě dopadů negativních také čas na nalezení jejich odstranění nebo alespoň minimalizaci. Přestaneme-li v oblasti tvorby zákonů respektovat tato základní pravidla, posuneme českou společnost na úroveň rovníkové Afriky nikoli v oblasti budování plechových velkoskladů, ale v oblasti kvality životního prostředí a kvality života nás a našich dětí.

P.S. Víte, že Burkina Faso znamená v jednom z původních afrických jazyků tohoto státu „země spravedlivých“?